

Партен цхьоаглю кхы а члоаглюргья

Кхы а члоаглю кхотаденна гонахь оттаргда вай ЦК-на

МагIалбикан МТС, «Кавказ» яхача колхоза, Махмуд-Хитен, доакъарий совхоза, партерн организационн собрани хилар культуран шалга. Цу собране бийчар ССКП ЦК июньски пленумас партерн духьаларча Маленкова, Кагановича, Молотова группаб баь бола информационни хоами соцама.

ССКП ЦК июньски Пленумо партерн духьаларча Маленкова, Кагановича, Молотова группаб баь бола информационни хоами соцама бийшачул тлехьагI собране кьамалаш дир коммунисташа.

— Ше хьахиннача хана денз дерригача шерашка члоагI кьовсам лоттаб вай хьаьквал долча коммунистий партерн ший цхьоаглю йоахе, мелъе, толъае мел гIертануца, — аьлар ше кьамалаш деш Махмуд-Хитен сельсовета председателъев. Смирновас. — Массаз а ийша кIал бисаб уж тайпа нах. ХIанз, партерн а халкъа а чуйнна вай экономикан, юрта боахаман, кьаьгеамхой хьал-торо латтар докххий дехараш кьоачашде-ча хана, дерригача дунен тIа машар оттарна тлехьа кьов-

Халкъа хьашташ кхоачашдарна

Партерн духьаларча Маленкова, Кагановича, Молотова группаб ССКП ЦК-а Пленумо баь соцам партерн кертера никъ котбаларца кхетаду Новотроенски нефтеперерабатываюуи завода коллективо. ЧлоагIа эгIазбаха дувар заводе хиннача партерни собране дакъалацархоша партерн духьала баьннача фракционераша леладар.

— Партерн духьаларча группа ЦК-а а ЦК-а Президиума а членалар даьккхарна ЦК-а Пленумо баь соцам, — аьлар нов. Шаровс, — халкъана хьашт долаш ший ханнахей нийсен даь хIама да. Партерн цIакхха а лайна а яц ловрг а яц партерн духьаларча цIакхха а группировка. Цо лела а баьб, лела а

бербга цIакхха а машар хург-боаца кьовсам, моллагIча тайпара уж бале а партерн цхьоаглю йоахе гIертараша.

Деррига советский халкъо, — аьлар нов. Симонянца, — вай мехкан экономика дIахо эйарна майра кьовсам лоттабача хана, партерн духьаларча группан членаш гIийртаб вай дIахо дахарна духьала. Уж халкъа а халкъий вахарах а дIахьабар. Массавар раьза а волаш Пленума соцам кьоабала а беш коммунисташен за-вода ерригача коллективон кхы а члоагIа болх бербга сийлахь боккхача Октябра 40 шу даяра сийдолаш духьал бахарна.

НИЙССА БАЬ СОЦАМ БА!

Дийнахьар смена йисте янначул тлехьах, «Старогрознефть» яхача промысле ССКП ЦК июньски Пленумо партерн духьаларча Маленкова, Кагановича, Молотова группаб баь соцам буйшаш митинг хилар. Митинг хьайиллар партерн секретарю нов. Шевченко, Нефтяникша члоагIа ладийгIар промыслан заведуюуи волча нов. Плетневс Маленкова, Кагановича, Молотова партерн духьаларча групп леладар фракционни белхаш дувцаш.

ШоллагIарча методий эксплуатацион цеха начальник волча нов. Самарина аьлар: — Партерн XX-гIа сьезд хинначул тлехьах вай мохк члоагIа дегIабенаб коммунизм наькьа. Промышленность, юрта боахамчух, кьIаьча мехкашча лелача политике докххий толъамаш даьхад. Уж Iамаш гуш хинначул партерн духьалар групп.

Тхой цехе оаха йн пар ССКП ЦК Пленума лоттабенаб. Массане уйла цал йолаш, тхо раьза хилар Коммунистически партерн Центральни Комитета соцама. Адамий низах ца тешаш, кетар лелаб гIертараш партерн а пачахьалхенна а кулгал деш халийтта йиш аьлар.

Промыслан комсомольский

цIарах, ВЛКСМ комитета член волча кьоача операторо Борис Мехцовс аьлар:

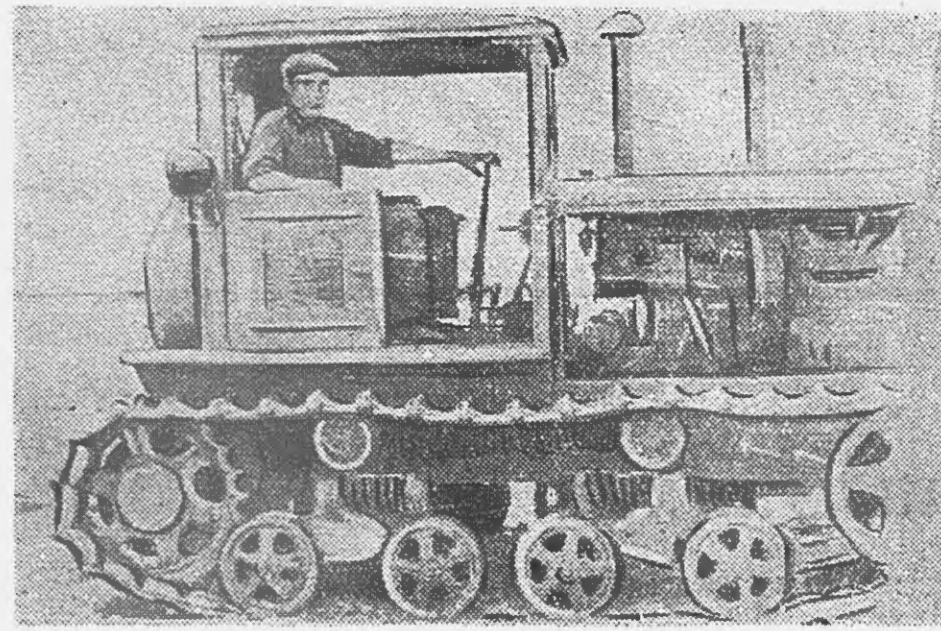
— Промыслан коллективо ланал тIех 2300 тонн мехкадаьтта даьккхад, цу гIулакха кIезга даькха лавдацал кьонча нефтяникша. Тхо члоагIа эгIаздуг партерн духьаларча группаб вай халкъана коммунизм хьалтарна карасулаьраш духьал леладараша. Промыслан кагича наха кьоабало ССКП ЦК Пленума лоттабенаб. Тхо массаз а Коммунистически партерн тлехьа да.

Цу митинге ССКП ЦК Пленума лоттабенаб нийсэ я хиларх кьамалаш деш бар: промыслан воккхал волча оператор кьаьнара болхло нов. С. Я. Улитин, механически мастеркен заведуюуи нов. Потерякин, промыслан воккхал волча инженер нов. Новосельский.

Митинг яьраша дог раьза долаш тIаьлар Пленума соцам кьоабал бе язъь резолюци.

ССКП XX-ча сьезде хьалхашка оьттаб дехараш кхы а духьах низ тIабахийта кьоачаш даяра, кьаьгеама кердача толъамашца Сийлахь-доккхача Октябра 40 шу даяра наькьа дахарча жоп лургда оаха Пленума соцама аьлар промыслан коллективо.

СихагIа чуэца ка бола ялаташ

Кьаьгеам безаш вола тракторист Кьаьгеам безаш а хиннар долаш а вола тракторист н. Барахоев Назрановски совхоза Пхьиле-Кьонгий юртарча отделенен 3-ча тракторни бригада тIа лоттаб а, сий долаш а ва. Барахоев тIаьвалехь еха яр ремонт а яь юкметтаьттар цо ший трактор. Ялат чуэца доладалаьхь йол узаш хиннар из. Цу тлехьагI комбайн тIаьва а тесса 120-130% нормаш тIехкоачашь ялаташ чуэца ва из. Кьаьгеам а хиннар нов. Барахоев сий долаш механизатор. Из хилар хьаькох дика белхаш дара цуна еннача сийлен грамото, цун яькьа тIа уккача ший медало, Октябрьски революцион 40-шу дияр сийна докххий толъамаш даьхад аьлар н. Барахоев.

Сурта тIа: Барахоев.

И. Плева фото

Сийлахь-боккхача Октябра 40 шу даяра сийна

Низ ца кьобеш а, йолаш йолча халонашка хьаькш а, дика кьаьгеарца ялаташ кхедар тлехьа дола белхаш чакхдаьха а баьнна, лоттабача хана чухь доа а ца деш аренашкара ялаташ чуэцара тлехь кьовсам лоттабеш ба Ворошилова цIарах йолча совхоза Пхьиле-Кьонгий юрта отделенен кьаьгеамхой.

Уж отделене чуэца деша да 2000 гектар ка бола ялаташ. Царех лафетни жаткача хьаька 10 а дила, арда деша ялатий план 300 гектар я, даьла а, отделене механизатораш цу тайпара ардар дуккха а совдаькхча ларьIа ба. ХIанзале а цу тайпара хьаька даьнна 200 гектар сов мужик кIан. Отделене лоттабеш а ший тракторни бригада, царна чу я 10 комбайн. Масса йола комбайн кьоачам ба аьарькхый тракторни бригадай бригадираш

Дауд, комбайнер Плевие Палаудин иштта кх. дI.

Пхьиле-Кьонгий юрта отделенен механизатораша дош деннад ялат чуэцара болх итт дийнахь чаккхакха. Дале а, кьоачамбоацараш дукха халар дола а дулар долаш дола а новкостал латхьаьрча партерни советский организационн чадар баьхан долаш а болх ший боаррамагI дIабада.

Тха отделене яькхча ший хьетт я царех хьаьн хьатта бола кьоачам баь баьнаб. Цу хьаттар тIа я автомашинаша ялат тIадувтен деген тарза машинаш. Бокх хьаттар тIа цIакхакха а из тайпа машина а яц е тарз а дац. Бокьа а баь кийчбаь улаш 200 совх тонн фуража ларьIа мукх ба хьаттар тIа улаш. Сихденна тIа-олаш латтача кIино кьаь дIахо таро лад цу хьаттар тIа из мукх аллитта. Из хьаькха боллабале денз оьрц даьхад совхоза администрация а районни партерни советский организационн чадар а хьалхашка мукх чу бокх безаш йолча амбарга тIа тоха толь дехаш. Гулакх тайхале кьоачам бе ловш баь районни кулгалхой тлехьагIа кьаь болаьчаоа бехк бе мара. Районни кулгалхой кертера дехар да отделенешка хаданза бIарг локхаш хила а царна эьаща хIаман хьалхалар тIаьла а е.

Тха отделене чу йоагIаш кьох юрт я: БурокIалхен, Пхьиле-Кьонгий, юрти ГIаьзе-Кови. Уж кхо юрт Iалаше тхона еннац цIа мара машин. Цу кьаь юрта го боакхаш хилча транспорт йоацаш меьаргаьц управлюуи. Ужжам дола кьоачамбоацараш, нийсса а болх боаьш дола эьаьмаш хьаьхча тIаьва цу хьаькамаша хьалхул дола жоп «хIана велх хьо» да.

Партерни Правительствоси тIаьдожаь дехараш шоаш Iаьдала болхлой хиларга тарра массане а хьалъаьца даьхад деза деррига дукь хьаьннега дахьийта а ца гIерташ.

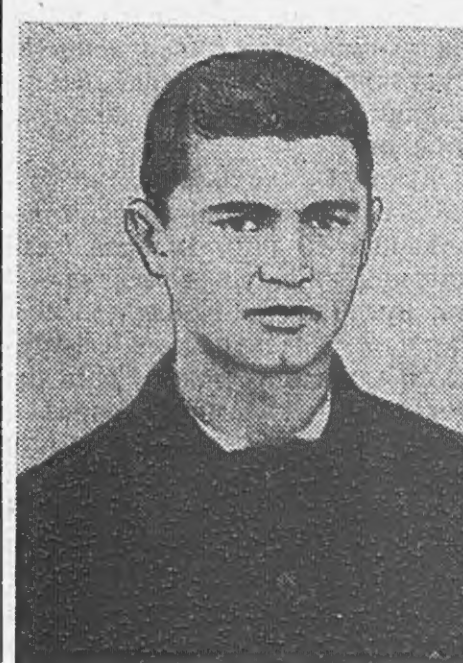
А. ПЛЕВ, Пхьиле-Кьонгий юрта отделенен управлюуи.

Оасара белхаш дин ду

Назрановски районе Ворошиловски совхоза Долакха-юртарча отделене дика болх беш ба Шоухалова Фадимани, Торшхоева Салиматаи. Июнь бетта кхашта оасар деш шоай болх 200% тIех кьоачаш бир цар. Июль бетта хьалхалар пхе дийнахь цар шоай оасара болх 250% кьоачаш а беш, дIаьхаш ба. Долакха-юртарча отделене управлюуи вола Дальнев Ахьмад члоагIа раьза ва царна. Иштта дика болх чу совхоза трактористаша Джангев Джаьмудини, Кулбуьев Хасбулати. Кхашта оасар де шоашта енна нормаш 130%—16% кьоачаш а еш.

О. БУЗУРТАНОВ.

Точиев Юсапа ду тешал

Дика болх барцен шийна тIаьдIала гIулакх кьоачашарен белгалваьна аьл СурхотIарча «Назрановски Совхоз» отделене кьона болхло н. Точиев Юсап. 1957 шер яьларь бетта денз хьа болх беш ба Юсап СурхотIа. Хьаька колхозен цул тIехьагI совхозен ялатий доакъарий кулхаш а кьидола белхаш деш а хиннар из. Болх дика барца кьаьстта белгалваьлар, Юсап коьрталаша гуьнаш деча. Цу шийна а белха тIа 130—150% белха нормаш тIехкоачашь юрта бо. Ялаташ чуэца докххий толъамаш доладарга, кьонача болхоло н. Точиев. Отделене управлюуи вола н. Белхарев Юсапа раьза а ва, шийна тIаьдIала гIулакх цо дияза чакхдоакххар хиларх тийша а ва. Сурта тIа: н. Точиев Ю. Плева И. фото.

Серго вовзар царна

Вай республикан Малхбузе, Эса гаьна йоацаш ул гIалгIай юрт Мужече. Гонахь бIарг ма кьоача дадаш хьунаша сийндаь лоамаш да. Дуккха а шераш хьалха цIара хьисаперча тIемаца Советски Iаьдал доаккхача хана, Мужече хилар Владимир Ильича Ленина соратник а, партерн бакъвола воI а хинна вола Серго Орджоникидзе. Цун цIараца буьзабена ба кавказски кьамаша шоашта иразера вахар дакхарна лоттабаш кьовсам.

...1919-ча шер дар из. КIай-чар низ духьах хилар баьхан долаш Бурув йита езаш хилар революционни отрядаш. Цегвардейци отрядашца цхьана бур тIара вахар чрезвычайни комиссар вола Серго Орджоникидзе а. Орджоникидзе кертах боккха мах оттаббар кIай-чар, хIаьта лоамашка гIюлда лелаш кIейказки отрядаш а. Яр. Лечька везаш дар гIулакш. Иштта цу халача хана фуьсам корайир Сергойна цу зIаминча гIалгIай юрта мужече. Цига бакача гIалгIаша из кьабарал, лечьаварал совх, цунна новкостал дора повстанчески отрядашца буьзам лоттабаш, цунна газеташ а кийжаш а кьухьар, хIаьта эьаща цунна никъ хьаьхаш цун проводникша а хулар.

Цу хана денз 40 шу гартга ха дIаьхай, бакьда укказа бакача кьаьгеамхоша сий даяра дага а лоттаб ду, ларIа алоарI мужеча граждаски тIема легендарни турпалцо Серго Орджоникидзе хиларца доагIаш мел дар. Юрта йисте, из цу ваьхача цIагIа хьайиллай дун цIарах йола музей. Мужече бахараш дукха нах-м бац, бакьда музейн залаш цIакхха а нах чу боаьш хьаьц, укказа баха гIалгIай а, экскурсанташ а, гIулакха баькха нах а латт цига дам. Музейн заведуюуи волча комсомольца Ту-таевс дуьц дIабахача бетта му-

Мужечара Серго Орджоникидзе цIарах йола музей. Н. Витюка фото.

зей 500 гартга оаг хиннар — аьхаш.

Дукхаш нах гуллий хул кьил-баседа Кавказа а, кьаьстта вай республикан кьаьгеамхоша а даьча тIемах лаьца дуьца экспонаташ чу йолча шоллагIча зале. Дукхача сурташ а, фотокопешта а, репродукцешта а юькь кьаьсташ да Эса чIоьже Орджоникидзе гIалгIай партизански отряд тIаьцарах Авсджановс даьккха сурт, хIаьта цу юькь доал цхьаькха а гIалгIай партизанашца цхьана Сергой даьккха сурт. Цуна а локхе доал 1919—1920-ча шерашка денникнашца Шолжа-гIали тIа лоттабача тIема схеман сурт, хIаьта шийна чу терски республикан оборонан штаб хинна долча Мочкь-юртарча уваровски бешарча цIеной сурт. Укказа да Орджоникидзе тIема новкостий хиннача нокхий цIеча эьскара командуюуи хиннача Шарипов Асланбека а, хIаьта гIалгIай кьаьнча революционер А. Богачев Юсапа а сурташ. ЧлоагIа сий даяра йоах укказа Хакнев Маьмада, Пешевина, Бульков Саида, Гапархоев

Хьадиса цIарах. Уж берригаш а Орджоникидзе проводникша хинна ба. Цу революцион салтий сурташ а да укказа доакхаш.

Дукха хIама го йиш я музей чу, бакьда цул а духьагI доьзаргда хьона Орджоникидзе тIа лоттабача кьовсам дийна тешаш хинначарца Iа кьаьмал дича. ...Эса йисте даьла Гандаров Маьмада цIенош. Цун кердача цIеношта юькь латташ да оагIор а даьнна дола зIаминча цIенолгаш.

— Революци хьитале хьалха тха хиннача цIенош дисараш да яраш — йоах Маьмада. — Хала-м хет, дерригаш а ца дича, хIама аьлча укх цIеношца лечькаш вар 1919-ча шер а Серго Орджоникидзе. Революцион юькь активни даькьалаьрхо волча Гандаров Эльберда воIа — Маьмада шийна вайна Серго.

Буро тIа ше валехь а вовзаш хиннав Орджоникидзе Гандаров — из гойт кIайча бандарх ший лачька ма-виэзе из цун цIагIа лачька варо.

Дата доагIа сона — йоах Маьмада дас — Орджоникидзе цIаьханне а новкьарло ергойацаш, кьаьстта цIа денна. Орджоникидзе дукха кийжаш дешаш вар. Мичара кьухьар дадагIац сона, бакьда цунна даьма а газеташ а, кийжаш а, кьайлагIа почта а кьухьар. Орджоникидзе даьма буьзам лоттабара Шариповца а, Гикалоца а, моастагIаша дIалаьца йолча Шолжа-гIалица а.

ГIалгIашца даим кьаьмал деш а, царца йола юькметтинг Серго. Цунна ховра хIара гIалгIаьцунна фуьш, цун уйла йовзар. Из тха цIагIа ваьхача ха — дуьц дIахо Маьмада — цIакхха а тха дезалах кьаьстта хIама данзар цо, хIаьта массе а сава члоагIа хоза хетар из юькххи веш воацаш, массарца а барт товш хинна. Маьмадага долаш да Серго Орджоникидзе кулгача яьздаь дола хьалхалар горски цIеча сотнен сурт. Цу тIа ба Гандаров Эльберд а, Гудиев Баудин а, Балаев Гайрбек а. ЧлоагIа дог тохааларца деш Маьмадага дола кхы цхьа документ.

«РСФСР. Кавказски фронт революционни тIема совет». Цу бланкана кIад яьздаь да: «Я бакьто йолча Гандаров Эльбердина цунна баркал аларца аз лу № 429410 йола, маузер» тепча. — Кавказски фронт революционни тIема совета член — Орджоникидзе.

Иштта кхы дуккха а да Гандаров Маьмадага Серго Орджоникидзе гIалгIаша юькь лоттабача революционни кьовсамах лаьца документаш. Дукха ха я революцион сийлен шераш дIаьхад, бакьда цIакхха а дичалургда гIалгIаша сий долча революционер Серго Орджоникидзе тIа хьа турпалца шоаш латтар.

В. БЕЛОВЕЦКИЙ.

Хьалхелелаю комбайнераш

Лоаца я аькан бийса. Гуйран малх гуча балале фо йовхонах хьалдукъ. Бакьда, йовхонах бIу кьоабина болх юькхаш би-тац Орджоникидзевоки МТС-а комбайнера Хайорин Ахьмада. Са сийда доаллаше, чехкка хIамаш тIа а йиьха ший эIа-магI вола воша Зяуддин набарах ваькхар цо.

— ХьалгIатта, Зяуддин, — аьлар цо, — тахан дика болх ба беа вай. Вайца яькь ваьнна вай новкост доккха, вайл хьалха ваьнна.

— Из-м тамаш яц, цо чу эьа ялат вайчул хьалхалгI кьаьчда — аьнна жоп делар Зяуддин.

Малхо ший эьгир хьалхалар эIанараш хецале XX-ча парт сьезда цIарах йолча колхоза арара кIа хьокхаш бар комбайнер вола Ахьмад а комбайна

штурвални вола цун воша Зяуддин а.

Цу дийнахь шоай РСМ-я йолча комбайнаца 19 гектар кIа хьаька а хьекхар цар, 454 центр диккагI долча кIих арда а аьлар.

Цу дийнахь шоай РСМ-3 цар шоашца яькь ваьннача Мальсагов, Гиланел дуккагI болх бир. Бакьда, цу дийнахь уж Мальсагов Гиланел хьалха баьннабале а, Гилане кIа дуккх хьекхад. Цо хIанзале 135 гектар кIа хьекхад, хIаьта 1861 центнер кIа арда а аьлар. ТIаькха Хайорин Ахьмада ше аьрдаца 91 гектара тIара 1770 центнер кIа мара даьккхад.

Царна хов шоаш дика болх бича, а доа ца деш ялат чу-дерзадича а вай мехкара ада-мий хьал латхадаргдолга, цу-

тиловски заводе кьаьгеамхоьх аькетар дуьнаш статья йиьнар художественни самодельносте даькьалаьрхоц новкост Котиевс.

Концерт чакхьалар механизатораш колхозникаш раьза хинна. Кхы дIахо концертш уьтвора ловш, художественни коллектив даькьалаьрхошца члоагIа баркал аьлар цу кьаьгеамхоша.

М. КОТИЕВ.

СИХДЕ ЦIЕНОШ ХЬАЛДАР

Ворошиловски совхоза ТIой-юрта болхолошца 10 дезала лоттабаш боалаш пхи цIа де аьнна аьча хьаьхийцад Iаьдало. Цу цIеношта дола аьчен документацийн шийга хьаьхача долтаьхь а, совхоза управленес хIанзалоца даь хIама дац. Гиншлой ГIулакх тIехьатетта йиш йоацаш сикха долга кхета а даь, ма хулда чехках, ТIой-юртарча болхолошца уж цIенош хьалдайт хьаьжа эьча совхоза управлене.

О. БУЗУРТАНОВ.

Заказ № 5067